Sara-Saimaannorppa ja Kuisma-Kuutti:

Tee ekoteko, se on hyvä veto.

Tiinalotta Särmölä

Sara-Saimaannorppa ja Kuisma-Kuutti: Taidetta Metkuillen

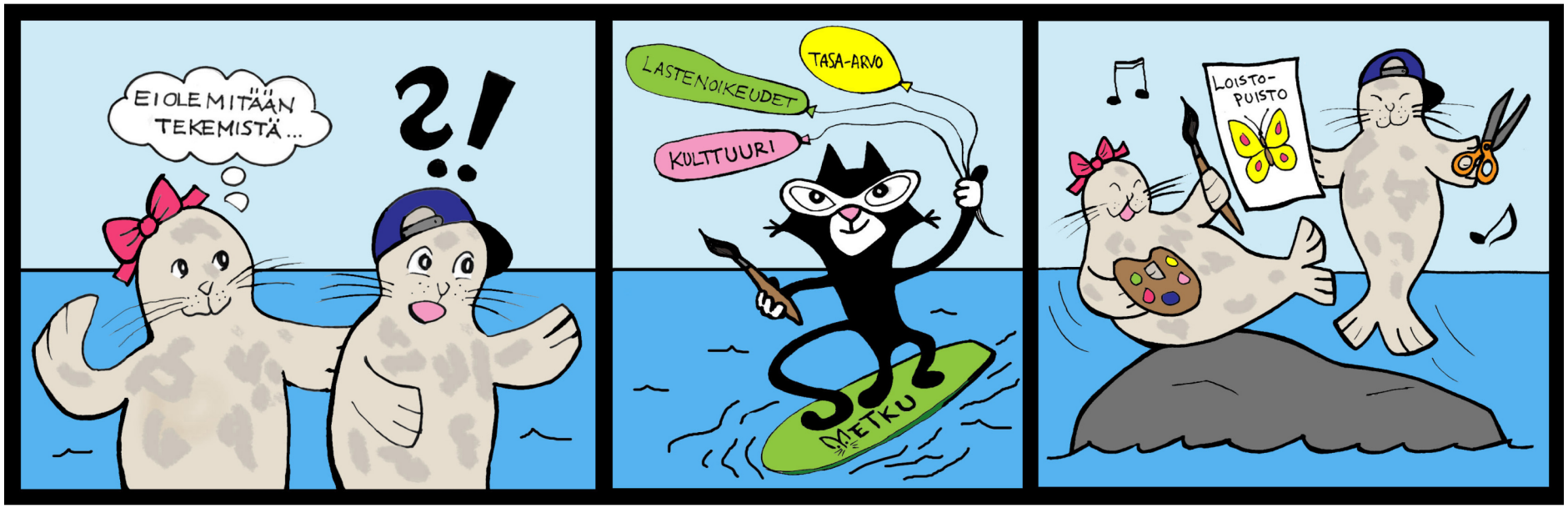

Tiinalotta Särmölä -20

Julkaisija: Etelä-Karjalan lastenkulttuurikeskus Metku, Lappeenranta 2021
Teksti ja kuvat: Tiinalotta Särmölä
Graafinen suunnittelu: Tiinalotta Särmölä
Copyright: Etelä-Karjalan lastenkulttuurikeskus Metku 2021

Alkusanat

Kädessäsi on ainutlaatuinen lastenkulttuurin menetelmäopas, jonka avulla voit avartaa kulttuurin kokemisen maailmaa ja toteuttaa uudenlaisen työpajan tai taidehetken. Se on syntynyt Etelä-Karjalan lastenkulttuurikeskus Metkussa, joka kuuluu valtakunnalliseen lastenkulttuurikeskusten verkostoon. Lastenkulttuurin menetelmäoppaat toteuttavat arvoja, jotka ovat yhteisiä kaikille verkoston toimijoille. Niitä ovat jokaisen lapsen ja nuoren oikeus taide ja kulttuuripalveluihin, lapsilähtöiseen osallisuuteen, taiteen raja-aitojen rikkomiseen sekä kulttuurien väliseen vuoropuheluun. Toivomme, että nämä arvot leviävät menetelmäoppaittemme kanssa ympäri Suomen lisäämään lasten ja nuorten taideiloa myös sinne, missä varsinaisia lastenkulttuurikeskuksia ei vielä ole.

Lappeenrannan kaupungin Green Leaf -vuoden kunniaksi Etelä-Karjalan lastenkulttuurikeskus Metku on tuottanut kuvataiteilija Tiinalotta Särmölän kanssa kuukausittain julkaistavaa sarjakuvasarjaa Sara-Saimaannorpan ja Kuisma-Kuutin seikkailuista. Green-teeman mukaisesti sarjakuvissa käsitellään ekologisia arvoja. Saran ja Kuisman lisäksi sarjakuvissa seikkailee Metku-Kissa, joka on Etelä-Karjalan lastenkulttuurikeskus Metkun logohahmo. Sara-Saimaannorppa ja Kuisma-Kuutti hahmot saivat alkunsa Tiinalotta Särmölän Metkun kulttuuripolun tarinatyöpajoista, joita hän kävi ohjaamassa päiväkodeissa ja kouluissa. Korona-aika keväällä 2020 muutti Särmölän tekemät tarinat Metkunmediassa esillä oleviksi viiden jakson videoesityksiksi Tintti-Tädin Tarinatuokioiksi, joissa Sara-Saimaannorppa ja Kuisma-Kuutti seikkailevat Lappeenrannassa. Näissä YouTube -videoissa Särmölä maalaa akvarelleillä ja kertoo samalla tarinaa. Nyt Sara-Saimaannorpan ja Kuisma-Kuutin tarinat ovat jatkuneet sarjakuvan keinoin.

Sara-Saimaannorppa ja Kuisma-Kuutti ”Tee ekoteko, se on hyvä veto”-sarjakuvakirjassa on yhteensä kaksitoista sarjakuvastrippiä, jotka koostuvat kolmesta sarjakuvaruudusta. Ne käsittelevät tärkeitä ekotekoja, jotka jokaisen meistä olisi hyvä muistaa: Suosi lähiruokaa, Pyöräily on kestävä vaihtoehto, Edistä lintujen pesintää, Roskat roskikseen laita, Auta pölyttäjiä, Kierrätys kannattaa aina, Anna elämyslahja, Käytä vettä säästeliäästi, Säästä energiaa, Anna vaatteelle uusi elämä, Vältä ruokahävikkiä ja Siivous kunniaan. Mukana on myös sarjakuva Taidetta Metkuillen UV-Loistopuistoteemalla, josta Ekoteko-sarjakuvien piirtäminen sai kimmokkeensa.

Sara-Saimaannorppa ja Kuisma-Kuutti: Tee ekoteko, se on hyvä veto -menetelmäoppaan avulla voit avartaa taiteen ja kulttuurin kokemisen maailmaa ja toteuttaa elämyksellisen sarjakuvatyöpajan tai taidetunnin lasten ja nuorten kanssa. Ekoteko- sarjakuvamenetelmäopas on syntynyt Etelä-Karjalan lastenkulttuurikeskus Metkun Kulttuuripolun sarjakuvatyöpajojen innoittamana, joiden ohjaajana Tiinalotta Särmölä on toiminut. Tämän sarjakuvamenetelmäopaan avulla opit piirtämään sarjakuvastripin. Luettuasi sarjakuvat, opit samalla myös ekologisia arvoja. Kirjan lopussa on ohjeita millaisia puhekuplia, ilmeitä ja tehosteita sarjakuvan teossa ja sarjakuvahahmon luomisessa voidaan käyttää. Voit myös piirtää oman kolmen kuvaruudun sarjakuvastripin, joka käsittelee ekotekoja.

Toivotamme sinulle ja ryhmällesi mukavia taidehetkiä, onnistumisen elämyksiä ja oppimisen iloa.

Tehdään yhdessä sarjakuvia, se on hauskaa huvia.

Tiinalotta Särmölä, kuvataiteilija ja taidetyöpajojejen ohjaaja
ja Etelä-Karjalan lastenkulttuurikeskus Metku

Voittaja 2021 - Lappeenranta
EUROPEAN GREEN LEAF
An initiative of the European Commission

Sara-Saimaannorppa ja Kuisma-Kuutti:

Suosi lähiruokaa

Tuulotta Sarmola-21

Sara-Saimaannorppa ja Kuisma-Kuutti:

Pyöräily on kestävä vaihtoehto

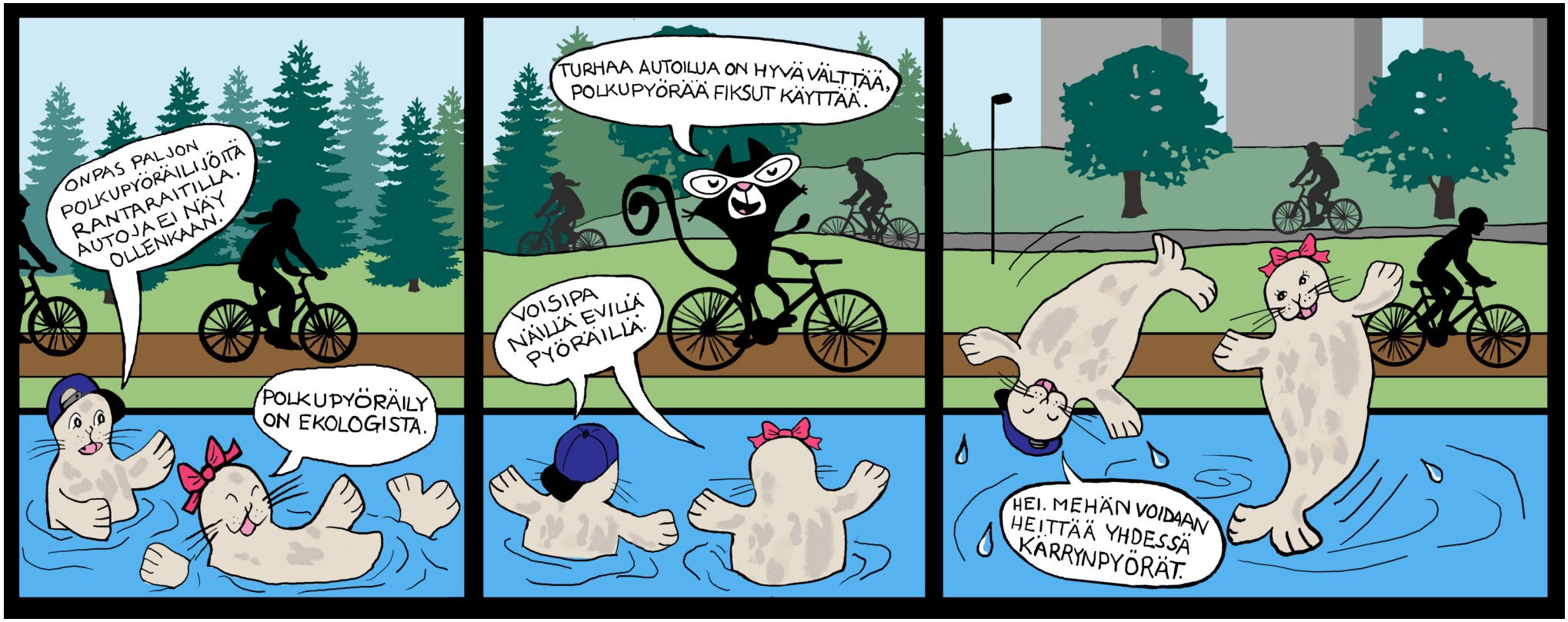

Tuulotta Sarmola-21

Sara-Saimaannorppa ja Kuisma-Kuutti:

Edistä lintujen pesintää

Tünalotta Särmälä-21

Sara-Saimaannorppa ja Kuisma-Kuutti:

Roskat roskikseen laita

Tünalotta Särmölä-21

Sara-Saimaannorppa ja Kuisma-Kuutti:

Auta pölyttäjiä

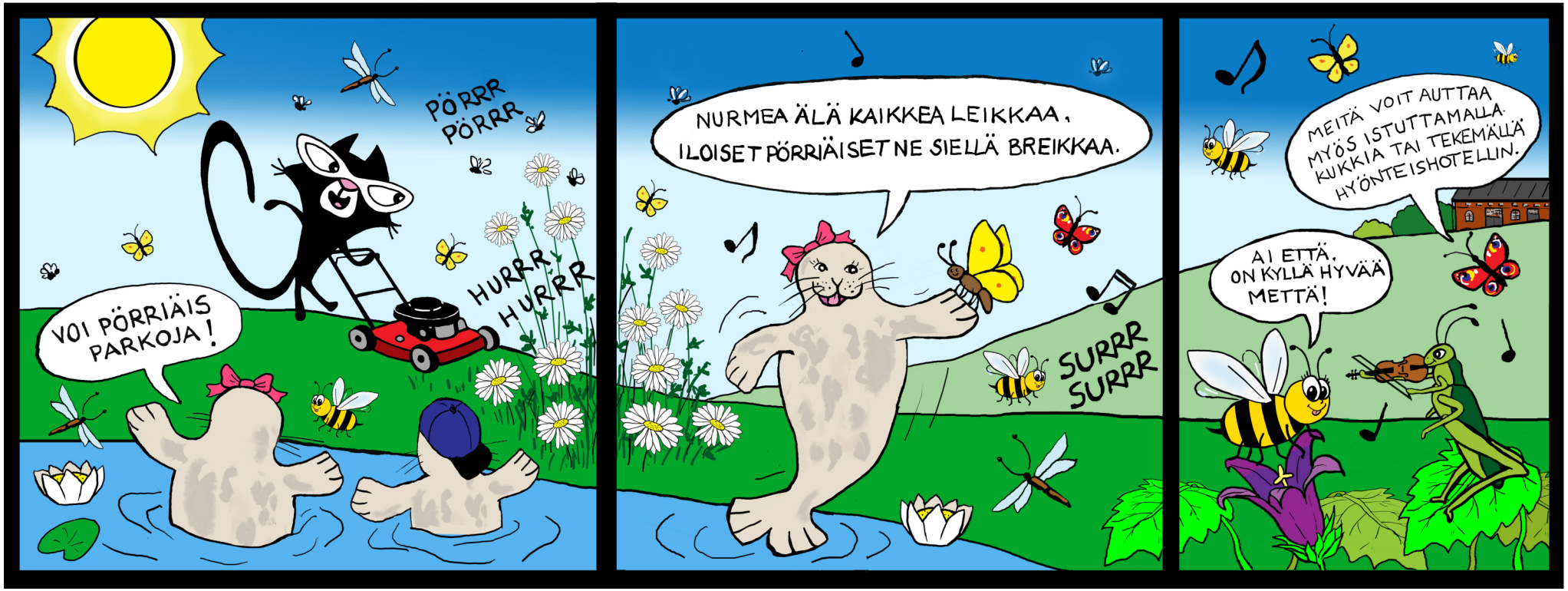

Tünalotta Särmälä-21

Sara-Saimaannorppa ja Kuisma-Kuutti:

Kierrätys kannattaa aina

Tünalotta Särmälä-21

Sara-Saimaannorppa ja Kuisma-Kuutti:

Anna elämyslahja

Tuulotta Sarmola-21

Sara-Saimaannorppa ja Kuisma-Kuutti:

Käytä vettä säästeliäästi

Tünalotta Särmälä-21

Sara-Saimaannorppa ja Kuisma-Kuutti:

Säästä energiaa

Tiinalotta Särmälä-21

Sara-Saimaannorppa ja Kuisma-Kuutti:

Anna vaatteelle uusi elämä

Tünalotta Särmälä-21

Sara-Saimaannorppa ja Kuisma-Kuutti:

Vältä ruokahävikkiä

Tünalotta Särmälä-21

Sara-Saimaannorppa ja Kuisma-Kuutti:

Siivous kunniaan

Tünalotta Särmälä-21

Mikä on ekoteko

Ekoteko on luontoystävällinen teko. Kestävän kehityksen näkökulmasta ekologisella kestävyydellä tarkoitetaan luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemin toiminnan varmistamista sekä ihmisten toiminnan muuttamista niin, että luonnon sietokyky ei ylity luonnonvarojen liikakäytön ja saasteiden vuoksi.

Esimerkkejä ekoteoista:
lajittele jätteet, älä roskaa luontoa, kierrätä tavarat ja vaatteet, vähennä (lento) matkustusta, vähennä autoilua, käytä polkupyörää, käytä luomuelintarvikkeita, suosi lähiruokaa, vähennä ruokahävikkiä, suosi kotimaista, kasvata itse ruokasi, vähennä lihansyöntiä, rakenna linnuille pönttö, pelasta pörriäiset ja kasvata niitty, anna elämyslahja, älä käytä pihallasi haitallisia torjunta-aineita, kompostoi biojätteet, vähennä veden käyttöä, vähennä muovin käyttöä, säästä energiaa arjen toimissa ja opettele korjaamaan rikkimenneitä tavaroita tai vaatteita.

Me kaikki voimme omilla valinnoillamme vaikuttaa ympäristöömme ja terveyteemme. Hyvä on välillä myös miettiä sitä, että mitä tapahtuisi, jos kaikki ihmiset toimisivat (sekä hyvässä että pahassa) niin kuin sinä tai minä? Mitä siitä seuraisi?

Mikä voisi olla sinun oma ekotekosi? Mieti yksi ekoteko, jonka voisit toteuttaa. Jokaiselle on varmasti olemassa jokin sopiva vaihtoehto, jolla voi omalta osaltaan vähentää maapallon kuormitusta. Ei pidä kuitenkaan tuntea huonoa omaatuntoa, jos ei kaikkia ekologisia arvoja pysty noudattamaan. Siihen harva täysin pystyy.

Tee ekoteko, se on hyvä veto!

Sarjakuvastrippi

Sarjakuvastrippi on lyhyt, mutta paljon käytetty sarjakuvan ilmaisumuoto. Sarjakuvastrippi on rivi ruutuja (yleensä 2-4 ruutua), joka usein kertoo vitsin tai jonkin lyhyen tapahtuman. Sarjakuvastrippejä julkaistaan pääasiassa sanomalehdissä. Sanomalehtistripissä on yleensä kolme ruutua ja se on usein mustavalkoinen ja piirrostyyliltään pelkistetty. Sarjakuvastripit voivat myös muodostaa pitkään jatkuvia ja yhtenäisiä juonia, joita julkaistaan tällöin jatkokertomuksina lehdissä. Sarjakuvastripit sisältävät useimmiten puhekuplia, mutta ne voivat olla myös pelkkää kuvallista kerrontaa ilman tekstiä.

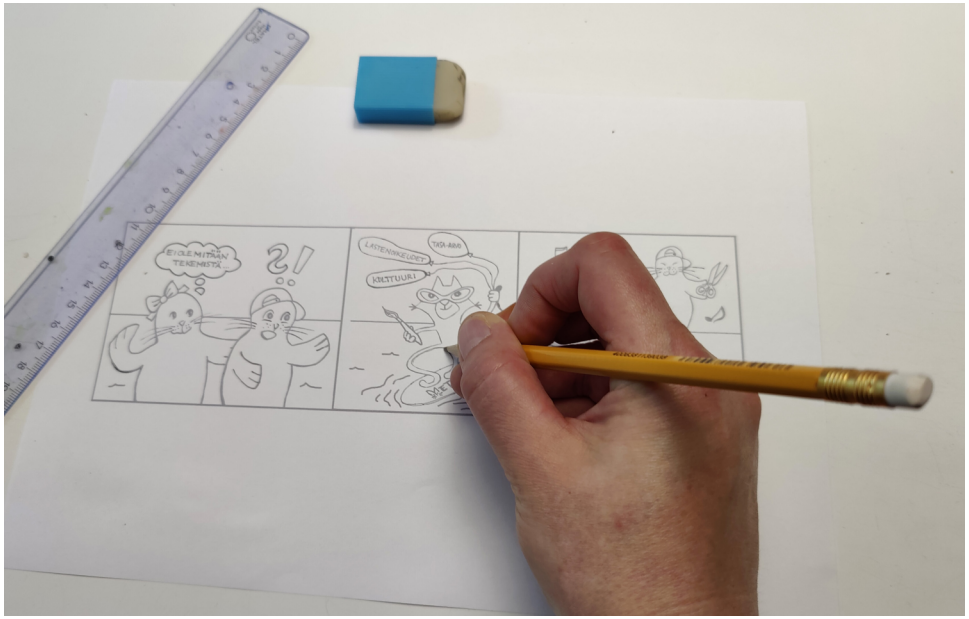

Ohjeet sarjakuvastripin toteutukseen

1. Sarjakuvan tekeminen alkaa juonen ja tarinan kehittelyllä sekä sarjakuvahahmon luomisella. Mieti ekoteko, josta voisit sarjakuvan tehdä. Suunnittele liittyykö sarjakuvasi johonkin arkipäiväiseen tapahtumaan vai kuvaatko ekoteon esim. vitsiin perustuen? Tämän jälkeen luo päähenkilö. Piirrä päähenkilö pelkistäen, mahdollisimman yksinkertaiseksi hahmoksi, jotta se on helppoa piirtää seuraaviinkin sarjakuvaruutuihin. Älä siis piirrä liikaa yksityiskohtia.

2. Sarjakuvan ruudut sommitellaan paperin keskiosaan, jotta paperiin jää reilut marginaalit sarjakuvaruutujen ympärille. Käytä tarvittaessa viivoitinta ruutujen piirtämiseen. Kirjoita sarjakuvasi nimi ruutujen vasempaan ylälaitaan. Lisää halutessasi otsikkoon päähenkilön kuva tms. Luonnostele kuvat sarjakuvaruutuihin lyijykynällä, lisää puhekuplat ja muut tarvittavat tekstit ja merkit. Katso kirjan lopusta mallia millaisia puhekuplia ja pelkistettyjä ilmeitä voit käyttää sarjakuvahahmon ja tarinan luomisessa.

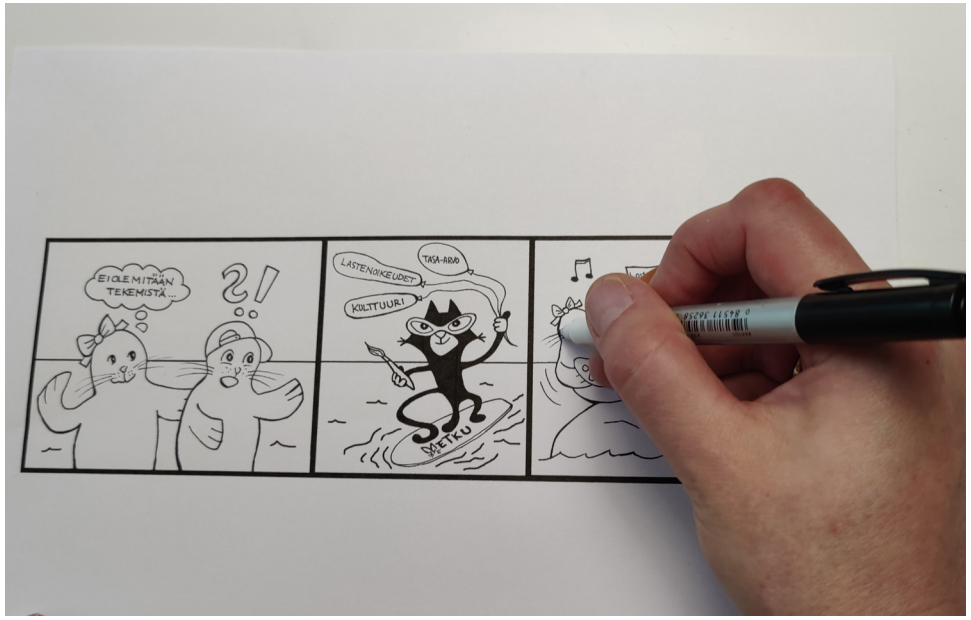

3. Kun sarjakuvasi on luonnosteltu/piirretty lyijykynällä, vahvista ääriviivat mustalla tussilla. Käytä ruutujen rajaamiseen paksumpaa tussia ja pieniin yksityiskohtiin ja teksteihin kannattaa puolestaan käyttää ohkaisempaa tussia. Kun ääriviivat on vahvistettu, anna tussin kuivua. Pyyhi tarvittaessa pyyhekumilla ylimääräiset näkyvät lyijykynän jäljet.

4. Väritä sarjakuvasi huolella puuvärejä käyttäen. Väritä myös sarjakuvaruutujen taustat. Kun sarjakuvasstrippisi on valmis, kirjoita nimesi ja vuosiluku, singneeraus sarjakuvan oikeaan alalaitaan.

Hienoa. Nyt osaat tehdä sarjakuvastripin.

Puhekuplat

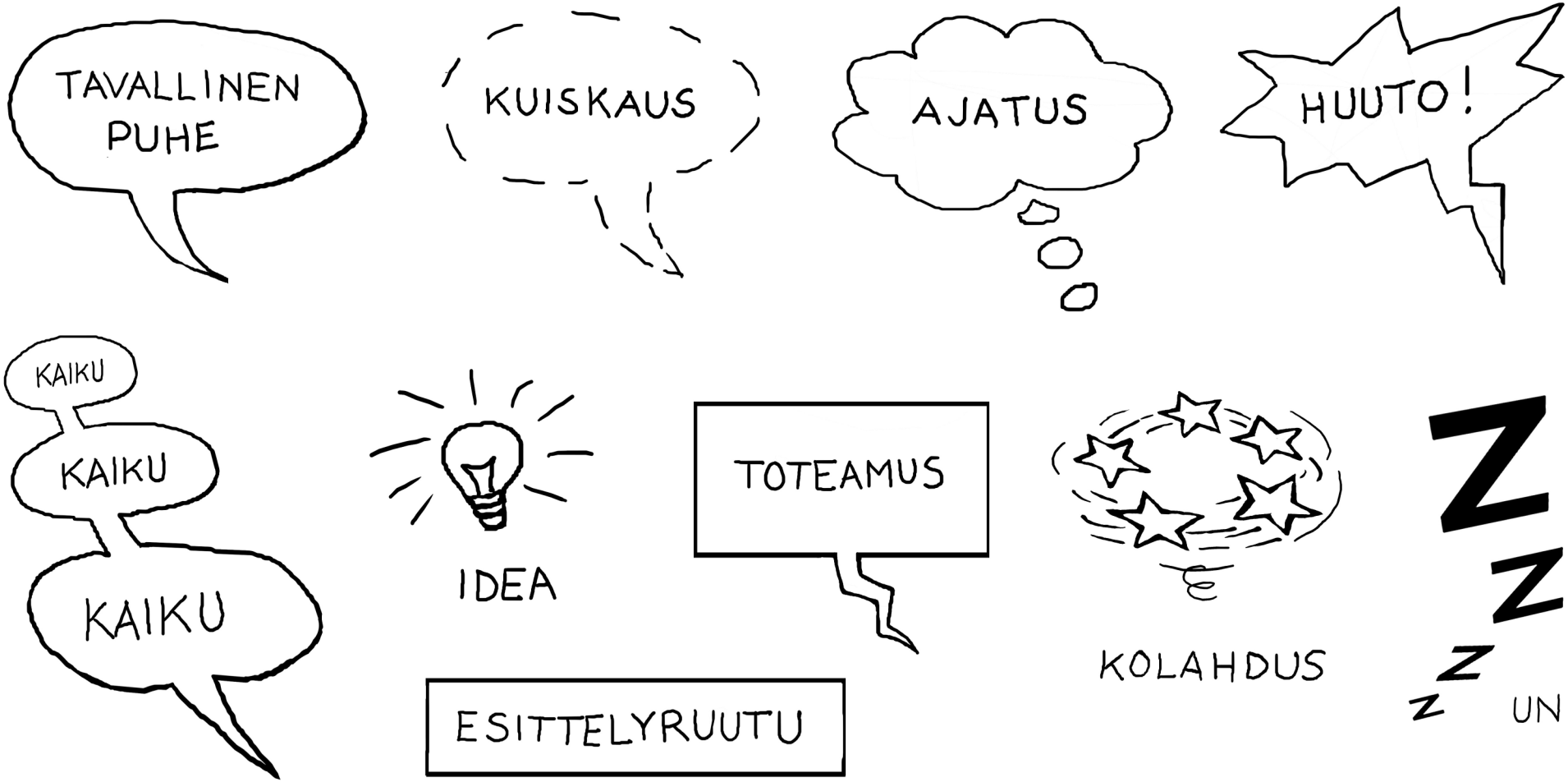
TAVALLINEN PUHE
KUISKAUS
AJATUS
HUUTO!
KAIKU
KAIKU
KAIKU
IDEA
TOTEAMUS
ESITTELYRUUTU
KOLAHDUS
Z
Z
Z
Z
UNI

Ilmeet

Totinen

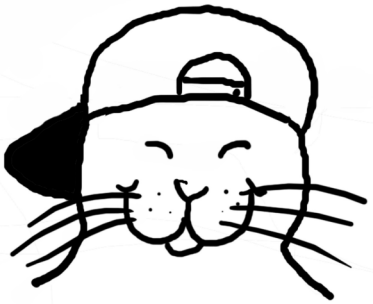

Iloinen

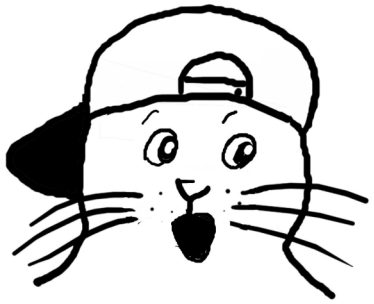

Hämmästynyt

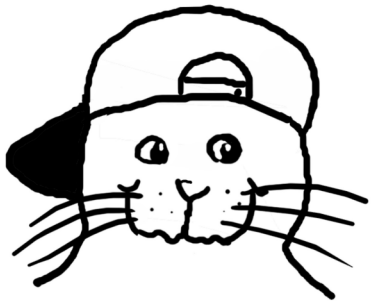

Epävarma

Vihainen

Pelokas

Ivallinen

Surullinen

Piirrä tähän oma sarjakuvastrippi.

WWW.LASTENMETKU.FI
MEIDÄT LÖYDÄT MYÖS
FACEBOOKISTA JA
INSTAGRAMISTA.
LOISTO-
PUISTO

METKU

Opi piirtämään sarjakuvastrippi

ja samalla opit myös ekologisia-arvoja